

Mål C-330/24

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

6 maj 2024

Domstol som begär förhandsavgörande:

Nejvyšší správní soud (Republiken Tjeckien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

25 april 2024

Klagande:

Celní jednatelství Zelinka s. r. o.

Motpart:

Generální ředitelství cel

BESLUT

Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen, Republiken Tjeckien) [utelämnas] har i målet mellan **Celní jednatelství Zelinka s. r. o.**, [utelämnas] [klaganden] och **Generální ředitelství cel** (Tullmyndigheten, Republiken Tjeckien) [utelämnas] motparten, angående ett överklagande av ett beslut som fattats av motparten den 21 november 2022 [utelämnas] inom ramen för ett överklagande som ingetts av klaganden av domen från Městský soud v Praze (Stadsdomstolen i Prag, Republiken Tjeckien) av den 13 juli 2023, referens 10 Af 2/2023–57,

fattat följande beslut:

I. Följande tolkningsfråga **hänskjuts** till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande:

Ska ordet *omyl* [felaktigt] i [den tjeckiska versionen av] artikel 116.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen tolkas så, att en tullskuld kan återinföras endast om tullen återbetalats till följd av en oavsiktlig åtgärd från tullmyndighetens sida, eller kan även en felaktig

bedömning från tullmyndighetens sida av tullklassificeringen av en vara anses utgöra en felaktighet i den mening som avses i denna bestämmelse?

[utelämnas]

Skäl

I. Bakgrund

[1] Celní jednatelství Zelinka s. r. o. (nedan kallad klaganden) importerar elektroniska produkter AXIS S20xx (nedan kallade varorna) till Europeiska unionen för övergång till fri omsättning. Klaganden hade ursprungligen klassificerat dessa produkter enligt tullnomenklaturnumret KN 8521 90 00 90, vilket motsvarar en tullsats på 8,7 procent. Celní úřad pro hlavní město Prahu (tullkontoret Prag huvudstad) påförde därefter klaganden en tull som motsvarade det deklarerade tullnomenklaturnumret till ett belopp av 1 541 018 CZK.

[2] Klaganden framställde därefter en begäran till Celní úřad pro hlavní město Prahu (tullkontoret, Prag huvudstad) om ändring av tullklassificeringen för dessa varor till undernummer 8517 62 00 00 i Kombinerade nomenklaturen, vilket motsvarar en tullsats på 0 procent. Denna ansökan omfattade även en ansökan om återbetalning av tull. Till sin ansökan bifogade klaganden Závaznou informaci o sazebním zařazení zboží od Celního úřadu pro Olomoucký kraj (ett bindande tullklassificeringsbesked från tullkontoret i regionen Olomouc) [utelämnas], enligt vilket samma varor, i samband med prövningen av en ansökan som ingetts av en annan aktör, klassificerades enligt tulltaxenummer 8517 62 00 00. Celní úřad pro hlavní město Prahu (tullkontoret, Prag huvudstad) biföll klagandens ansökan och återbetalade tullen till klaganden i tjeckiska kronor (CZK).

[3] Den 8 juni 2021 genomförde Celní úřad pro Jihomoravský kraj (tullkontoret för regionen Sydmähren) en kontroll hos klaganden av de varor som frigjorts i syfte att kontrollera tullklassificeringen av de varor som deklarerats i tulldeklarationerna. Efter denna kontroll drog Celní úřad pro Jihomoravský kraj (tullkontoret för regionen Sydmähren) slutsatsen att varorna rätteligen skulle ha klassificerats enligt tulltaxenummer 8521 90 00 90, enligt vilket de ursprungligen klassificerats. Genom kompletterande beslut begärde tullmyndigheten därför att klaganden skulle betala tull till ett sammanlagt belopp på 1 541 018 CZK. Klaganden överklagade dessa kompletterande beslut till Generální ředitelství cel (tullmyndigheten), som biföll överklagandet och som i skälen för sitt beslut anförde att situationen borde lösas genom att tullskulden återinfördes i enlighet med artikel 116.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 december 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (nedan kallad tullkodexen), enligt vilken en tullskuld kan återinföras om återbetalning eller eftergift av tullbelopp har beviljats felaktigt.

[4] Celní úřad pro hlavní město Prahu (tullkontoret, Prag huvudstad) beslutade därefter, genom nio beslut av den 17 mars 2022, att återinföra tullskulden till ett sammanlagt belopp på 1 541 018 CZK, eftersom det ansåg att tullen i förevarande

fall hade återbetalats till följd av ett fel från tullmyndigheternas sida som bestod i att klagandens varor felaktigt hade klassificerats enligt tullnomenklaturnummer 8517 62 00 00, vilket motsvarar en tullsats på 0 procent. Klaganden överklagade dessa beslut till Generální ředitelství cel (tullmyndigheten), som genom beslut av den 21 november 2022 avslog överklagandet och fastställde det beslut som fattats av Celní úřad pro hlavní město Prahu (tullkontoret, Prag huvudstad).

[5] Klaganden överklagade detta beslut som meddelats av Generální ředitelství cel (tullmyndigheten), till Městský soud v Praze (Stadsdomstolen i Prag, nedan kallad stadsdomstolen), som ogillade överklagandet. Stadsdomstolen fann att artikel 116.7 i tullkodexen är tillämplig i förevarande mål, eftersom den avser materiella fel i tullmyndigheternas beslut. I vissa språkversioner av tullkodexen används begreppet "error" (engelska) respektive "errore" (spanska), vilket i juridiskt språkbruk har betydelsen "fel" snarare än "misstag". I den tjeckiska översättningen av denna bestämmelse har det vidare begreppet "otillbörligt", det vill säga i strid med lagstiftning, förväxlats med det snävare begreppet "av misstag", det vill säga helt oavsiktligt. Enligt stadsdomstolen är artikel 116.7 i tullkodexen således tillämplig på situationer där tullskulden har återbetalats otillbörligt, vilket är fallet här.

[6] Klaganden överklagade stadsdomstolens dom till Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen). Klaganden har inom ramen för sitt överklagande gjort gällande att uttrycket "felaktigt" i artikel 116.7 i tullkodexen inte avser de fall där tull har återbetalats otillbörligt, utan endast fall där tull har återbetalats felaktigt. Syftet med denna bestämmelse är att förebygga situationer där återbetalning eller eftergift av tull är resultatet av ett oavsiktligt handlande från tullmyndigheternas sida, och inte att avhjälpa en situation där tullmyndigheten har gjort en felaktig bedömning av de relevanta faktiska omständigheterna i det aktuella fallet. Artikel 116.7 i tullkodexen ska tolkas restriktivt. Om den enda begränsningen för tillämpningen av denna bestämmelse skulle vara den preskriptionstid på tre år som följer av artikel 103 i tullkodexen, så skulle den berörda parten vid varje återbetalning av tull behöva vänta flera år innan den kunde vara säker på att inte behöva betala den återbetalda tullen igen.

[7] Generální ředitelství cel (tullmyndigheten) som prövade överklagandet fann att artikel 116.7 i tullkodexen även ska tolkas med användning av andra metoder än bokstavstolkning, och att den därför även är tillämplig i det aktuella fallet, där återbetalningen av tullar berodde på en felaktig bedömning som utförts av tullmyndigheten vid klassificeringen av varorna enligt en viss kod i tullnomenklaturen.

II. Anförda unionsrättsliga bestämmelser

[8] I artikel 116.7 i tullkodexen i den tjeckiska språkversionen anges följande:

Om tullmyndigheterna felaktigt [omylem] har beviljat återbetalning eller eftergift ska skyldigheten att betala den ursprungliga tullskulden återinföras i den mån

uppbörden av den inte är förbjuden av tidsmässiga skäl enligt artikel 103. I sådana fall ska ränta som betalats enligt punkt [6] andra stycket återbetalas.

[9] Punkt 7 är kopplad till punkt 1 som reglerar återbetalning och eftergift av tullar, som har följande lydelse:

Om inte annat följer av detta avsnitt ska import- eller exporttullbelopp återbetalas eller efterges av något av följande skäl:

a) Import- eller exporttull har tagits ut med ett för stort belopp.

b) Varorna är defekta eller uppfyller inte villkoren i avtalet.

c) De berörda myndigheterna har begått ett fel.

d) Av rättviseskäl.

I de fall import- eller exporttullbelopp har betalats och den berörda tulldeklarationen förklarats ogiltig i enlighet med artikel 150, ska detta belopp återbetalas.

[10] Enligt artikel 79.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 450/2008 av den 23 april 2008 om fastställande av en tullkodex för gemenskapen (nedan kallad förordning nr 450/2008), som föregick den i förevarande fall tillämpliga tullkodexen, föreskrevs följande: *Om en behörig myndighet felaktigt har beviljat återbetalning eller eftergift ska skyldigheten att betala den ursprungliga tullskulden återinföras i den mån uppbörden av den inte är förbjuden av tidsmässiga skäl enligt artikel 68.*

[11] I artikel 242 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (nedan kallad förordning nr 2913/92) föreskrevs att *om en tullskuld har eftergivits eller motsvarande tullbelopp återbetalats av misstag, skall den ursprungliga skulden åter kunna utkrävas. Alla räntor som betalats enligt artikel 241 skall återbetalas.*

III. Bedömning av tolkningsfrågan

[12] Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) fann att det vid bedömningen av huruvida det var korrekt av tullmyndigheterna att återinföra tullskulden i klagandens fall, är viktigt att avgöra hur begreppet ”omyl” (”felaktigt”), som används i den tjeckiska versionen av artikel 116.7 i tullkodexen, ska tolkas. Parterna är emellertid oeniga om hur detta begrepp ska tolkas. Klaganden anser att tullskulden endast kan återinföras med stöd av denna bestämmelse om återbetalningen eller eftergiften av tullbeloppen är resultatet av en handling från tullmyndighetens sida som den inte hade för avsikt att utföra. Enligt Generální ředitelství cel (tullmyndigheten) och stadsdomstolen kan en tullskuld återinföras även när tullbeloppet har återbetalats eller eftergetts otillbörligt, det vill säga till följd av ett fel från tullmyndigheternas sida som består

i en felaktig bedömning av vilken tullklassificering som ska göras av varorna enligt koden i tullnomenklaturen. Om klaganden har rätt så skulle dess tullskuld inte kunna återinföras. Om motparten hade rätt så skulle tullskulden kunna återinföras förutsatt att andra villkor är uppfyllda, särskilt de rörande preskriptionstiden.

[13] På grundval av rättspraxis från Europeiska unionens domstol (nedan kallad EU-domstolen) drog Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) slutsatsen att begreppet ”felaktigt” i den mening som avses i tullkodexen eller tidigare unionsrättsakter som reglerar samma fråga inte har definierats. Även om EU-domstolen i (de tjeckiska versionerna av) vissa domar (till exempel i domarna av den 20 oktober 2005 i mål C-468/03, Overland Footware, av den 5 oktober 2006 i mål C-100/05, ASM Lithography, och av den 15 juli 2010 i mål C-234/09, DSV Road) har använt begreppet ”omyl” (”felaktigt”), har den inte använt detta direkt med avseende på tullmyndigheternas handlingar, utan med avseende på varuimportörens handlingar. EU-domstolen har emellertid inte heller i dessa mål tolkat detta begrepp direkt. EU-domstolens praxis i fråga om skatter eller subventioner innehåller ingen definition av begreppet ”felaktigt” handlande från de behöriga myndigheternas sida.

[14] Bland de begrepp som liknar detta har i EU-domstolens praxis till exempel begreppet ”felaktiga och ofullständiga uppgifter” tolkats så, att det omfattar både materiella fel eller brister och sådana fel eller brister som rör tolkningen av tillämplig lag (se dom av den 16 oktober 2014 i mål C-387/13, VAEX Varkens-en Veehandel, punkt 50 och där angiven rättspraxis). Detta begrepp förväxlas ibland i EU-domstolens praxis med begreppet ”fel”, vilket inte bara omfattar materiella fel, utan även oavsiktliga brister och deklARATIONER som strider mot en tullbestämmelse (se dom av den 16 juli 2020 i mål C-97/19, Pfeifer & Langen GmbH & Co. KG, punkt 54). Även denna rättspraxis avsåg emellertid ett fel som hade begåtts av importören av varorna och inte av tullmyndigheterna.

[15] När det gäller misstag som begåtts av tullmyndigheterna har EU-domstolen i punkt 32 i sin dom av den 18 oktober 2007 i mål C-173/06, Agrover, slagit fast att arten av det misstag som begåtts av de behöriga tullmyndigheterna ”beror på hur komplicerade respektive enkla bestämmelserna i fråga är och på den tidsperiod under vilken myndigheternas misstag bestått” (dom av den 3 oktober 2007 i mål C-499/03 P, Biegi Nahrungsmittel och Commonfood mot kommissionen, REG 2005, s. I-1751, punkterna 47 och 48 och där angiven rättspraxis). EU-domstolen hänvisade dessutom till ett misstag från tullmyndigheternas sida i domen av den 10 december 2015 i mål C-427/14, Veloserviss, där den slog fast det endast är de misstag som kan hänföras till de behöriga myndigheternas aktiva handlande som kan ge rätt till att uppbörd av tull i efterhand inte ska ske. I ett sådant fall kan importören åberopa berättigade förväntningar och god tro i fråga om att tullmyndigheternas åtgärder var korrekta. Denna dom rörde emellertid tillämpningen av artikel 220.2 b i förordning nr 2913/92, och inte artikel 242 i denna förordning, som reglerade återinförande av tullskulder.

[16] Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) fann således att det i EU-domstolens hittillsvarande praxis inte går att finna något svar på frågan hur begreppet ”omyl” (”felaktigt”), i den mening som avses i artikel 116.7 i tullkodexen, ska tolkas. Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) är benägen att ansluta sig till den ståndpunkt som företräds av Generální ředitelství cel (tullmyndigheten) och stadsdomstolen att återinförande av en tullskuld enligt denna bestämmelse även kan ske när tullmyndighetens fel bestod i en felaktig bedömning av hur varan i fråga skulle klassificeras enligt en viss kod i tullnomenklaturen. Det råder inte någon tvekan om att det förhöll sig på det sättet i förevarande fall, där Celní úřad pro hlavní město Prahu (tullkontoret, Prag huvudstad) återbetalade tull till klaganden på den grunden att det hade klassificerat klagandens varor enligt fel kod i nomenklaturen, vilket motsvarade en nolltullsats, på grundval av Závazné informace sazebního zařazení zboží od Celního úřadu pro Olomoucký kraj (ett bindande tullklassificeringsbesked från tullkontoret i regionen Olomouc) som senare visade sig vara felaktigt, samt oförenligt med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/532 av den 22 april 2021 om klassificering av vissa varor i Kombinerade nomenklaturen, genom vilken tullklassificeringen av dessa specifika varor samordnades i hela EU genom att de klassificeras enligt tulltaxenummer 8521 90 00, vilket motsvarar en tullsats på 8,7 procent.

[17] Klagandens tolkning av artikel 116.7 i tullkodexen, enligt vilken denna artikel endast kan tillämpas om tullmyndigheten har återbetalat tullen helt oavsiktligt, innebär en betydande och omotiverad begränsning av möjligheten att tillämpa denna artikel. I ett sådant fall skulle tullmyndigheterna endast kunna återinföra tullskulden om de till exempel oavsiktligt hade återbetalat tullen till fel persons konto eller utfärdat ett beslut om återbetalning eller eftergift av tullen till fel person. Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) anser att detta inte var unionslagstiftarens avsikt. Även om det i den (tjeckiska versionen) av förordning nr 450/2008, som föregick den nuvarande tullkodexen, också hänvisades till misstag från tullmyndigheternas sida vid återbetalning eller eftergift av tull som villkor för återinförande av skyldigheten att betala tullskulden, framgick det tydligt av den tjeckiska versionen av artikel 242 i förordning nr 2913/92, som föregick de två ovannämnda förordningarna, att villkoret för återinförande av tullskulden är att tullen har återbetalats rättsstridigt, det vill säga otillbörligt. Det framgår varken av tullkodexen eller av andra unionsbestämmelser på detta område att unionslagstiftaren hade för avsikt att begränsa villkoret för ett sådant återinförande till fall av återbetalning eller eftergift av tullar på grund av en oavsiktlig åtgärd från tullmyndigheternas sida. Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) är övertygad om att unionslagstiftaren, om den hade velat införa ett strängare villkor, hade gjort detta.

[18] Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) konstaterade dessutom att det i artikel 116.7 i vissa språkversioner av tullkodexen inte uppställs något krav på att tullmyndigheten ska ha begått ett oavsiktligt fel för att en tullskuld ska kunna återinföras, såsom är fallet i den tjeckiska språkversionen. I stället används begrepp som ligger närmare det tjeckiska begreppet

”underlåtenhet”, vilket har en vidare betydelse. Så är exempelvis fallet i den engelska versionen av tullkodexen, i vilken begreppet ”error” används, vilket i juridiskt språkbruk ligger närmare det tjeckiska begreppet ”överträdelse” eller ”fel”. I den spanska språkversionen används begreppet ”errore”, i den portugisiska ”erradamente” och i den franska språkversionen av bestämmelsen i fråga används uttrycket ”ont accordé à tort”. I den tyska versionen av bestämmelsen används ordet ”unrecht”, som ligger närmare det tjeckiska begreppet ”nesprávně” (oriktigt) än begreppet ”omylem” (av misstag). Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) anser att det av dessa versioner tydligt framgår att syftet med artikel 116.7 i tullkodexen är att säkerställa att tullskulden återinförs i de fall då tullmyndigheterna inte har handlat lagenligt vid återbetalningen av tullarna, det vill säga de har begått ett fel, exempelvis genom att klassificera varor enligt en viss kod i tullnomenklaturen, såsom var fallet i förevarande mål.

[19] Den tjeckiska versionen av artikel 116.7 i tullkodexen är emellertid inte den enda som använder ett annat begrepp än ”överträdelse” eller ”fel”. I den slovakiska versionen av denna bestämmelse används begreppet ”omylom” vilket helt och hållet motsvarar det tjeckiska begreppet. I den polska språkversionen av denna bestämmelse används begreppet ”omyłkowo”, medan ett annat begrepp används i artikel 116.1 i tullkodexen, nämligen ”błąd”, för att beskriva en överträdelse från tullmyndigheternas sida som motiverar återbetalning eller eftergift av tullar. Det går därför inte att dra slutsatsen att det endast är den tjeckiska versionen av bestämmelsen som skiljer sig från de övriga språkversionerna.

[20] Enligt EU-domstolens praxis är alla språkversioner av EU-rättsakter lika giltiga, och Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) kunde därför inte utgå från att vissa språkversioner av artikel 116.7 i tullkodexen använde samma begrepp som det som användes i artikel 242 i förordning nr 2913/92. EU-domstolen har redan i sin dom av den 6 oktober 1982 i mål C-283/81, Srl Cilfit, punkt 18, slagit fast följande: ”gemenskapsrättens bestämmelser är avfattade på flera språk och att de olika språkversionerna är lika giltiga” (översättning av Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen)). I punkt 13 i dom av den 19 april 2007 i mål C-63/06, UAB Profisa, sammanfattade EU-domstolen denna praxis på följande sätt: Det följer av fast rättspraxis att det på grund av nödvändigheten av en enhetlig tillämpning och tolkning av gemenskapsrättsliga bestämmelser är uteslutet att endast en språkversion av en bestämmelses ordalydelse tas i beaktande i fall där det råder osäkerhet. Det krävs tvärtom att den aktuella bestämmelsens ordalydelse tolkas och tillämpas mot bakgrund av de övriga officiella språkversionerna (dom av den 12 november 1969 i mål 29/69, Stauder mot Ulm, REG 1969, s. 419, punkt 3, svensk specialutgåva, volym 1, s. 421, av den 7 juli 1988 i mål 55/87, Moxsel, REG 1988, s. 3845, punkt 15, och av den 2 april 1998 i mål C-296/95, EMU Tabac m.fl., REG 1998, s. I-1605, punkt 36)”. På samma sätt slog EU-domstolen i punkt 24 i sin dom av den 13 september 2018 i mål C-287/17, Česká pojišť'ovna, a. s. mot WCZ, spol. s r. o., fast följande: ”Enligt fast praxis kan den formulering som använts i en av språkversionerna av en unionsrättslig bestämmelse inte ensam ligga till grund för

tolkningen av denna bestämmelse eller ges företräde framför övriga språkversioner. Unionsbestämmelserna ska nämligen tolkas och tillämpas på ett enhetligt sätt mot bakgrund av de olika versionerna på samtliga Europiska unionens språk (dom av 6 juni 2018, Tarragó da Silveira, C-250/17, EU:C:2018:398, punkt 20).”

[21] Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) har således inte kunnat avgöra vilket av de begrepp som används i de olika språkversionerna av artikel 116.7 i tullkodexen som är korrekt och om det inte enbart rör sig om en felaktig översättning i de språkversioner där begreppet ”omyl” (”felaktigt”) används i denna bestämmelse. Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) har också konstaterat att EU-domstolen i sin praxis ännu inte har uttalat sig om betydelsen av artikel 116.7 i tullkodexen eller de artiklar som reglerar denna fråga i tidigare förordningar. EU-domstolen har ännu inte heller tolkat begreppet ”omyl” (”felaktigt”). Av EU-domstolens praxis följer att en nationell domstol, det vill säga även Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen), mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, är skyldig att begära förhandsavgörande från EU-domstolen när det uppkommit en fråga om tolkningen av unionsrätten, såvida den nationella domstolen inte har funnit att frågan saknar relevans, att den ifrågavarande unionsbestämmelsen redan har tolkats av EU-domstolen eller att den korrekta tolkningen av unionsrätten är så uppenbar att det inte finns utrymme för rimligt tvivel (se EU-domstolens dom av den 6 oktober 2021 i mål C-561/19, Consorzio Italian Management och Catania Multiservizi, och där angiven tidigare rättspraxis, särskilt EU-domstolens dom i det ovannämnda målet C-283/81, Cilfit).

[22] Avgörande i förevarande mål är hur begreppet ”omyl” (”felaktigt”) i den mening som avses i artikel 116.7 i tullkodexen ska tolkas, eftersom det endast är på grundval av denna tolkning som Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) kan bedöma huruvida det var lagligt av tullmyndigheterna att återinföra tullskulden. Följaktligen kan denna fråga inte anses utgöra en *acte éclairé* och med hänsyn till dess tvetydighet kan den inte heller anses utgöra en *acte clair*.

[utelämnas]